

خودسازی مقدمه دگر سازی است/ از درون خود به خدا برسیم

یک عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) با بیان اینکه خودسازی مقدمه دگر سازی است، ضعف در خودسازی را ناشی از عدم تفکر عقلانی در جامعه خواند...

یک عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) با بیان اینکه خودسازی مقدمه دگر سازی است، ضعف در خودسازی را ناشی از عدم تفکر عقلانی در جامعه خواند و گفت: اگر می خواهیم جامعه ای خدایی باشیم باید از درون خودمان شروع کنیم. یک وقت خدا از بیرون به ما تحمیل می شود و یک وقت خدا را از درون خود می یابیم. دومی خیلی ارزشمند تر است که انسان با تأمل و تفکر درونی خودش به خدا برسد.

حجت الاسلام و المسلمین محسن غرویان عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) در مورد اینکه یکی از ویژگیهایی که عقل و دین بر آن تأکید دارد خودسازی است تاچه حد جامعه امروز به این امر توجه دارد؟ به خبرنگار مهر گفت: در نگاه فلسفه و جهان بینی اسلامی انسان یک موجود عبث و بیهوده نیست. بلکه دارای هدفی است «افحسبتم انما خلقناکم عبثا وانکم الینا لا ترجعون» قرآن می فرماید آیا شما چنین می پندارید که عبث و بیهوده خلق شده اید و به سوی ما باز نمی گردید.

این نویسنده و محقق ادامه داد: این استفهام، استفهام انکاری است. یعنی قرآن می خواهد بفرماید که شما یک هدفی دارید و باید به سمت آن هدف و کمال حرکت کنید. عقل انسان هم همین را می گوید بنابراین عقل و دین برای انسان یک هدفی ترسیم کرده و انسان باید طوری در زندگی برنامه ریزی کند که به سمت آن هدف حرکت کند.

این محقق و پژوهشگر مسائل فلسفی تصریح کرد: نام این برنامه خودسازی است. خودسازی یعنی ساختن انسان و حرکت در مسیری که انسان را به سمت آن هدف و کمال و سعادت برساند. اما افراد جامعه در این خصوص مختلف هستند. برخی از نظر عقلی و فکری و همچنین اعتقادات دینی در سطح بالاتری قرار دارند اینها به فکر خودسازی هستند. اما عده زیادی هم هستند که به فکر خودسازی به آن معنای عرفانی و اخلاقی اش نیستند، زندگی خود را در حد زندگی حیوانی یعنی خوردن و آشامیدن تنظیم می کنند.

عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) العالمية یادآورد: حالا وظیفه فرهیختگان و معلمان و رهبران دینی و فکری جامعه مثل روحانیون و اساتید دانشگاه ها و علما و مراجع این است که مردم را به سمت خودسازی هدایت کنند و قدم به قدم در این راه آنها را یاری کنند تا مردم در جهت سعادت و کمال درونی پیش روند.

وی در مورد اینکه چقدر نهادهای آموزشی ما از جمله آموزش و پرورش و دانشگاه ها به امر خودسازی توجه دارند؟ تصریح کرد: البته فلسفه وجودی آموزش و پرورش و دانشگاه ها و حوزه های علمیه همین خودسازی است. اما درصد توجه به صورت کمی مشخص نیست. ولی وظیفه و هدف اصلی در نهادهای فرهنگی در نظام جمهوری اسلامی ایران توجه به امر خودسازی است. زیرا اگر خودسازی انجام بگیرد دیگر سازی هم در جامعه محقق می شود. برای اینکه جامعه و اجتماع از افراد درست می شود وقتی فرد در جامعه از نظر اخلاقی و معنوی و ارزشی، ساخته بشود جامعه هم به دنبالش متشکل و مرکب از همین افراد است و ساخته می شود. توجه در سازمان ها و مراکز مختلف، متفاوت است ولی جهت حرکت باید به سمت خودسازی باشد.

عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) العالمية، ریشه ضعف در امر خودسازی را ناشی از عدم تفکر عقلانی در جامعه خواند و گفت: به این معنی که تفکر عقلانی ما کم و ضعیف است و به فلسفه و اندیشه در مبدأ و معاد و هدف خلقت نمی پردازیم. یکسری مسائل تکراری و بدون تأمل و تفکر را تکرار می کنیم. ریشه اینها به همان عدم تفکر عقلانی در مسئله هدف خلقت و هدف آفرینش بر می گردد.

این محقق و پژوهشگر مسائل فلسفی در مورد اینکه چرا افراد به جای اینکه در فکر ساختن خود باشند در پی نقد دیگران هستند هم بیان داشت: این مسئله هم متأسفانه به همان ضعف تفکر و اندیشه ما بر می گردد. اینکه مجال و فرصت برای اندیشیدن و تفکر کردن در زندگی را کم داریم. آنقدر درگیر مسائل جنبی زندگی حیوانی هستیم که اصلاً برای فکر کردن به حال خودمان وقتی نمی گذاریم. اینکه به نقد دیگران هم می پردازیم ناشی از یک غرور باطنی و نفسانی است. اینکه فکر می کنیم خودمان حق مطلق هستیم و هیچ عیب و اشکالی نداریم و عیب های دیگران را می بینیم. این مسئله ناشی از همان ضعف در خودسازی است.

عضو هیئت علمی جامعة المصطفی(ص) العالمية درباره اهمیت خودسازی از منظر قرآن و روایات گفت: در حقیقت اگر خودسازی نکنیم به معرفت خدا هم نائل نمی شویم. زیرا معرفت النفس مقدمه معرفت الرب است. «من عرف نفسه فقد عرف ربه» یعنی اگر می خواهیم جامعه ای خدایی باشیم باید از درون خودمان شروع کنیم. یک وقت خدا از بیرون به ما تحمیل می شود و یک وقت خدا را از درون خود می یابیم. دومی خیلی ارزشمند تر است که انسان با تأمل و تفکر درونی خودش به خدا برسد.

وی در پایان یادآورد: خودسازی و خودشناسی و معرفت النفس انسان را به یک خدای درونی می رساند که این مسئله برای تکامل و ترقی و سعادت انسان بسیار ارزشمند است.